

# AÖF Ders Kitaplarına İlişkin Tutum Ölçeği

## RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). AÖF Ders Kitaplarına İlişkin Tutum Ölçeği. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16950>

## Özet

AÖF Ders Kitaplarına İlişkin Tutum Ölçeği, İrem Erdem Aydın tarafından 2002 yılında bir yüksek lisans tezi kapsamında geliştirilmiştir. Ölçek, özellikle Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi (AÖF) öğrencileri için hazırlanan ders kitaplarının niteliği ve bu kitaplara yönelik öğrenci tutumlarının ölçmek amacıyla tasarlanmıştır. Geliştirme süreci, ders kitaplarının tasarımı **yapılandırma öğrenme** yaklaşımının ilkeleri doğrultusunda değerlendirilmeye odaklanmıştır.

Ölçek, öğrencilerin ders materyallerinin anlaşılabilirliği, sunulan örnek olayların ve örneklerin günlük yaşamla bağlantısı gibi pedagojik unsurlara dair algılarını ve memnuniyet düzeylerini belirlemektedir. 5'li Likert ölçeği formatında hazırlanan bu araç, yüksek bir iç tutarlılık katsayısına (Cronbach Alpha = 0.89) sahiptir.

## Anahtar Kelimeler

AÖF, tutum ölçeği, ders kitabı, uzaktan öğretim, yapılandırma yaklaşım, öğrenci tutumu, psikometri

## Yazarlar

İrem Erdem Aydın

## Amaç

Ölçeğin temel amacı, uzaktan öğretim sisteminde kritik bir öğrenme materyali olan AÖF ders kitaplarının etkililiğini ve öğrencilerin bu materyallere karşı geliştirdikleri duygusal ve bilişsel tepkileri (tutumları) nicel olarak ölçmektir. Bu çalışmada, özellikle ders kitaplarının **yapılandırma öğrenme** teorisine uygunluk düzeyini araştırmayı hedeflemiştir.

Elde edilen veriler, ders kitaplarının içerik sunumu, örneklerin seçimi ve ünite yapısının öğrencinin konuyu anlamasına olan katkısı gibi kritik alanlarda geri bildirim sağlamak ve gelecekteki ders kitabı geliştirme stratejilerini optimize etmek için kullanılmaktadır.

## Yapı

AÖF Ders Kitaplarına İlişkin Tutum Ölçeği, öğrencilerin AÖF ders kitaplarının pedagojik ve yapısal özelliklerine yönelik genel tutumunu ölçen tek veya çok boyutlu bir yapıya hedeflemektedir. Ölçülen temel **psikolojik yapı**, öğrencinin ders materyalini ne derece faydalı, ilgili ve etkili bulduğunu ifade eder. Ölçek maddeleri, özellikle ders materyallerinin günlük yaşamla ilişkilendirilmesi ve öğrenmeyi teşvik edici örnek olay sunumları gibi yapılandırma yaklaşımına

ilişkili unsurlara odaklanmaktadır.

## Geçerlik

Ölçeğin geçerlik çalmalarına dair spesifik istatistiksel sonuçlar (örneğin, yapı geçerliği veya ölçüt bağımlı geçerlik) kaynak içerikte açıkça belirtilmemiştir. Ancak, bir yüksek lisans tezi kapsamında geliştirilen araçlarda genellikle kapsam geçerliğinin sağlanması amacıyla uzman görüşüne başvurulması temel bir adımdır. Ölçeğin yapısal uygunluğunun daha kapsamlı bir şekilde belirlenmesi için ilerideki çalışmalarda açılmayacak veya doğrulayacak faktör analizi yapılması önerilebilir.

## Güvenirlik

Ölçeğin güvenilirlik analizi, maddelerin iç tutarlılığını test etmek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Bu analizde, yaygın olarak kullanılan Cronbach Alpha katsayısı hesaplanmıştır. Analiz sonuçlarına göre, ölçeğin iç tutarlılık katsayısı **0.89** olarak bulunmuştur.

0.89 değeri, ölçeğin maddeleri arasında yüksek düzeyde bir korelasyon ve homojenlik olduğunu göstermekte olup, ölçeğin ölçmek istediği tutum yapısını oldukça güvenilir bir şekilde ölçtüğünü kanıtlamaktadır. Bu yüksek iç tutarlılık, ölçeğin bilimsel araştırmalarda kullanıma uygun olduğunu işaret eder.

## Faktör Analizi

Ölçeğin boyut yapısını belirlemek amacıyla gerçekleştirilen faktör analizi sonuçlarına dair detaylı bilgi, sağlanan kaynak özetinde yer almamaktadır. Ölçek, muhtemelen bir bütün olarak genel tutumu ölçen tek boyutlu bir yapıya sahiptir. Ölçeği kullanacak araştırmacıların, ölçeğin potansiyel alt boyutları ve faktör yüklerini anlamak için orijinal yüksek lisans tezine (Aydın-Erdem, 2002) başvurularına gerekmektedir.

## Araç

**Test Type:** Geliştirme (Developmental Scale)

**Format:** 5'li Likert Tipi Derecelendirme. Yanıt seçenekleri şu şekildedir: 1=kesinlikle katılmıyorum, 5=kesinlikle katılıyorum.

**Language Available:** Türkçe

**Population Group:** Yükseköğretim öğrencileri

**Age Group:** Yetişkin (Genellikle 18 yaş ve üstü AÖF öğrencileri)

**Population Details:** Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi öğrencileri.

**Test Methodology:** Bireysel olarak uygulanan, öz bildirim (Self-report) temelli tutum anketi.

## Anahtar Kelimeler

tutum, AÖF, ders kitabı tasarımı, Cronbach Alpha, Likert ölçeği, uzaktan eğitim

## Yazarlar

**Author ORCID Identifier:** Bilinmiyor

**Affiliation Email addresses:** ieaydin@anadolu.edu.tr

**Correspondence Address:** Anadolu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir (Tez dönemi itibarıyla sorumlu yazar adresi).

## Özinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek 2002 yılında geliştirilmiştir. Ölçek, akademik bir çalışma (yüksek lisans tezi) ürünü olduğundan, akademik araştırmalarda kullanılabilir. genellikle tezin kaynak gösterilmesiyle mümkündür. Diğer kullanımlar için sorumlu yazar Adem Erdem Aydın ile e-posta yoluyla iletişime geçilmesi önerilmektedir. Ölçek, YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden erişime açıktır.

## Kaynaklar

Aydın-Erdem, A. (2002). *Yapıcı görüşe göre ders kitaplarının tasarımı: AÖF uzaktan öğretim ders kitapları örneği*. (Yüksek lisans tezi). Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir.

Tezin bağlantısı YÖK Ulusal Tez Merkezi'nde mevcuttur: [tez.yok.gov.tr](http://tez.yok.gov.tr)

Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: [aof-ders-kitaplarina-iliskn-tutum-olcegi-toad.pdf](http://aof-ders-kitaplarina-iliskn-tutum-olcegi-toad.pdf)

## AÖF Ders Kitaplarına İlişkin Tutum Ölçeği Maddeleri

**IMPORTANT:** The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

2.Ünite girişindeki örnek olay konuları daha iyi anlamamı sağladı

9.Yaşamın içinden,üniteden anlatılan konuları daha iyi anlamamı sağladı.

6.Ünite içinde verilen örnekler,günlük yaşamda karşılaşılabilecek örneklerden seçildi.